Formularz zgłoszeniowy skargi lub wniosku

Dane osoby zgłaszającej

Imię i nazwisko:

Adres:

e-mail

Dodatkowe dane kontaktowe

Zgłaszana sprawa

Zgłoszenie jest: wnioskiem

Temat zgłoszenia: **PETYCJA W SPRAWIE USTALENIA WYPŁATY ZBIEGU ŚWIADCZEŃ Z RENTĄ RODZINNĄ**

Treść zgłoszenia: W dniu 16 sierpnia 2024 r. wprowadzono zmiany w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Poz. 1243) Art. 1. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, 1429 i 1672 oraz z 2024 r. poz. 834 i 858) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 95 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. W razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń – wyższe lub wybrane przez zainteresowanego, z zastrzeżeniem art. 95a.”; 2) po art. 95 dodaje się art. 95a i art. 95b w brzmieniu: „Art. 95a. 1. Osobie uprawnionej do renty rodzinnej, o której mowa w art. 67 ust. 1 pkt 3, oraz do emerytury, wypłaca się, zależnie od jej wyboru: 1) przysługującą rentę rodzinną oraz 25 % emerytury, emerytury rolniczej, emerytury z ubezpieczenia społecznego 2) przysługującą emeryturę, emeryturę rolniczą, emeryturę z ubezpieczenia społecznego rolników indywidualnych 2. Osoba uprawniona ma prawo do wypłaty świadczeń na zasadach określonych w ust. 1 w przypadku: 1) osiągnięcia wieku emerytalnego określonego w art. 24 ust. 1; 2) pozostawania we wspólności małżeńskiej do dnia śmierci małżonka; **3) nabycia prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż 5 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego określonego w art. 24 ust. 1.** Nie będę przytaczać całej ustawy, chciałabym się odnieść do punktu 3 **(nabycia prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż 5 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego określonego w art. 24 ust. 1.).** Chciałabym uzyskać odpowiedź, dlaczego ustawodawca wykluczył z grupy osób uprawnionych do otrzymania świadczenia osoby, które owdowiały wcześniej niż 5 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego? Aktualnie jestem emerytowanym rolnikiem, owdowiałam w wieku 51 lat, wychowywałam czwórkę dzieci, które musiałam sama utrzymać i samodzielnie prowadziłam gospodarstwo rolne, którego nie mogłam z dnia na dzień zamknąć. Musiałam stawić czoła tragedii, która wydarzyła się w mojej rodzinie – utrata męża, ojca dla dzieci. Pozostałam z inwentarzem i ziemią, o które trzeba było nadal dbać. Musiałam wiele się nauczyć, aby sprostać nowej rzeczywistości, która nagle stała się moim udziałem (mąż zginął w wypadku). Gospodarstwo, to nie biuro, czy sklep, z którego można wyjść i zamknąć drzwi. Nie da się na nim wziąć urlopu chorobowego, tym bardziej, że zostaje się samemu. Wiem, że jest wiele przypadków ludzi, którzy borykają się z przeróżnymi problemami, cięższymi od mojego, ale ustawodawca chciał pomóc emerytom, którzy pozostali sami i muszą się obecnie sami utrzymać, a ja mimo wielu ciężkich przejść zostałam, dla mnie niezrozumiale pominięta przez ustawodawcę. Dlaczego wiek stanowi ograniczenie? Dlaczego ustawodawca dokonał tak niesprawiedliwego podziału osób, które owdowiały? Zwracam się z prośbą o wprowadzenie zmian w

ustawie lub chociaż rozpatrzenie mojego przypadku indywidualnie i przyzna nie mi zbiegu świadczeń z rentą rodzinną po małżonku.

Uwagi: Kliknij tutaj i wpisz uwagi

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Departament Ubezpieczeń Społecznych
Sebastian Kamiński
Zastępca Dyrektora

Warszawa, dnia 2025-10-01
DUS-II.055.45.2025.PS

działając na podstawie art. 12 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z Pani petycją w sprawie przeprowadzenia zmian prawnych rozszerzających zasady przyznawania tzw. renty wdowiej, dotyczących obniżenia wieku uprawniającego do świadczenia, Departament Ubezpieczeń Społecznych uprzejmie wyjaśnia, co następuje.

Pani petycja jest tożsama z petycją, na którą Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej udzieliło już odpowiedzi (petycja 1-2025), która została zmieszczona na stronach internetowych Ministerstwa w Biuletynie Informacji Publicznej MRPiPS. Jednocześnie poniżej przekazujemy treść odpowiedzi.

„Ustawa z dnia 26 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1243) wprowadza od 1 stycznia 2025 r. nową regułę zbiegu prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku z prawem do własnego świadczenia o charakterze emerytalno-rentowym. Przepisy ustawy przewidują, że w przypadku zbiegu prawa do powyższych świadczeń, począwszy od 1 lipca 2025 r., jedno świadczenie wypłacane byłoby wdowie lub wdowcowi w całości, a drugie w wysokości 25% (w okresie przejściowym, tj. od dnia 1 lipca 2025 r. do 31 grudnia 2026 r. – 15%). Obecnie, w przypadku zbiegu prawa do kilku świadczeń emerytalno-rentowych, obowiązuje zasada wypłaty jednego świadczenia. Tym samym, przywołana ustawa wprowadza nową regułę zbiegu prawa do nabytej renty rodzinnej.

Przepisy określają krąg osób uprawnionych do skorzystania z nowej reguły zbiegu prawa do renty rodzinnej z innym świadczeniem emerytalno-rentowym. Wdowa lub wdowiec ubiegający się o ustalenie nowej reguły zbiegu prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku oraz prawa do innego świadczenia emerytalno-rentowego będą musieli spełnić warunki:

- osiągnięcia wieku emerytalnego określonego w art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- pozostawania we wspólności małżeńskiej do dnia śmierci małżonka;
- nabycia prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż 5 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego określonego w art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- niewstąpienia w nowy związek małżeński (wypłata świadczeń w zbiegu na zasadach tzw. renty wdowiej będzie ustawała z dniem poprzedzającym dzień zawarcia nowego związku małżeńskiego przez osobę uprawnioną).
Ustawa wprowadza również limit kwoty pobieranych świadczeń w zbiegu w ramach tzw. renty wdowiej do poziomu trzykrotności najniższej emerytury. Od marca br. wynosi 1 878,91 zł.

Odnosząc się do przywołanej przez Panią kwestii obniżenia wieku uprawniającego do renty wdowiej należy podkreślić, że wskazane warunki wynikają z konieczności skierowania renty wdowiej do osób najbardziej potrzebujących, które w sposób dotkliwy finansowo odczuły stratę osoby bliskiej, a ze względu na swój wiek nie mają już możliwości samodzielnego poprawienia swojej sytuacji bytowej. Ograniczenia zawarte w ustawie służą skierowaniu prawa do nowej reguły zbiegu do osób, które prawo do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nabyły w końcowym okresie swojej aktywności zawodowej lub po jego ustaniu, a zatem utraciły praktycznie wpływ na możliwość zmiany swojej sytuacji majątkowej.

Wprowadzenie wymienionych warunków jest rozwiązaniem kompromisowym, wynikającym z konieczności odpowiedzialnego wdrożenia nowego rozwiązania do systemu emerytalno-rentowego, uwzględniającego zarówno oczekiwania wnioskodawców projektu obywatelskiego, jak i możliwości Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa, z którego dotowany jest FUS. Wejście ustawy w życie spowoduje skutki finansowe wynoszące w 2025 r. od 3,2 mld do 4,2 mld zł, w 2026 r. od 6,7 mld do 9 mld zł, a w 2027 r. od 11,9 mld do 15,8 mld zł, w zależności od tego, czy z uprawnienia skorzysta 75% czy 100% jego potencjalnych beneficjentów, których szacunkowa liczba oscyluje wokół 2 mln osób.

Renta wdowia nie jest odrębnym świadczeniem, ale stanowi szczególną instytucję w systemie ubezpieczenia społecznego, tzn. wprowadza uprawnienie do pobierania dwóch świadczeń jednocześnie (w całości jednego i drugiego w części). Ze względu na inny charakter tego uprawnienia niż renta rodzinna, ustawodawca odmiennie określił warunki uzyskania prawa do pobierania tych dwóch świadczeń, uznając, że osobom, które utraciły partnera na późnym etapie życia trudniej jest dostosować się do nowej sytuacji niż osobom młodszym. Uprawnienie do łączenia dwóch świadczeń stanowi inną konstrukcję prawną niż samodzielne świadczenie, jakim jest renta

rodzinna i z tego względu mogą podlegać one innym regułom w zakresie warunków nabywania uprawnień, w tym w szczególności dotyczących wieku uprawnionych.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie prowadzi w tej chwili prac nad rozszerzeniem uprawnień do przyznania świadczeń w zbiegu. Nie oznacza, że takie prace nie mogą zostać podjęte w dalszej przyszłości. Należy pamiętać, że zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 26 lipca 2024 r. Rada Ministrów dokona w 2028 roku weryfikacji wskaźnika wysokości świadczeń w zbiegu, w celu oceny możliwości i zasadności jego ewentualnego podwyższenia, uwzględniając na tle sytuacji społeczno-gospodarczej kraju położenie grup osób uprawnionych na mocy niniejszej ustawy do wypłaty świadczeń w zbiegu. Będzie stanowiło to okazję do podjęcia dyskusji dotyczącej również kształtu innych rozwiązań w tym zakresie.

Departament Ubezpieczeń Społecznych pragnie jednocześnie zapewnić, iż w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej analizowane i rozważane są wszystkie postulaty zgłaszane przez świadczeniobiorców, w tym również dotyczące zmiany przepisów emerytalno-rentowych. Wszystkie zgłaszane uwagi są dla Ministerstwa istotną wskazówka przy podejmowaniu przyszłych działań, zmierzających do doskonalenia obowiązujących rozwiązań systemu emerytalnego. Jednocześnie ze względu na fakt, że każda zmiana w systemie emerytalnym niesie ze sobą poważne konsekwencje finansowe i dotyczy milionów osób, wszelkie nowe rozwiązania dotyczące tego obszaru muszą być dokładnie przeanalizowane przed wprowadzeniem ich w życie.”.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku

Sebastian Kamiński
Zastępca Dyrektora
Departamentu Ubezpieczeń Społecznych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

tel. 222-500-108
info@mrips.gov.pl
https://www.gov.pl/web/rodzina

ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa